

тетичної активності чергуються з клітинами, які мають ділянки цитолізу. Через 60 діб кількість апоптозних клітин зменшується. В ендотеліоцитах та подоцитах гломерул зростає виразність деструктивних змін. Разом з тим, мезангіальні клітини набувають ультраструктурні ознаки функціональної активності, що призводить до потовщення гломерулярної базальної мембрани. Епітеліальні клітини проксимальних каналців відновлюють свою функцію, очевидно, не в повній мірі, оскільки в них спостерігаються деструктивно-дистрофічні зміни. Активізуються клітини, які продукують міжклітинну речовину і зокрема колагенові волокна, внаслідок чого формується виражений фіброз нирки.

Ранні етапи набутого гіпотиріозу (14 діб) характеризуються розвитком реактивних змін у гломерулярному та тубулярному апаратах. В проксимальних каналцях спостерігаються апоптозно змінені клітини, які через 35 діб вже майже не відмічаються. В цей термін розвиваються ознаки компенсаторно-присотувальних процесів, переважно в подоцитах та епі-

теліоцита, тоді як через 50 діб після тиреоїдектомії в ниркових тільцях та каналцях набувають виразності дистрофічні зміни. Через 100 діб дослідження відмічається структурна дезорганізація ниркових клубочків та каналцевих нефроцитів. Серед останніх розповсюджені клітини на різних стадіях апоптозу. В гломерулах суттєво зменшена кількість та розміри мезангіальних клітин. Просвіти каналців обтуровані секвестрами, клітинним детритом, пігментними циліндрами.

Таким чином, встановлено, що нирка чутлива і до дії МТБЕ, і до гіпотиреозу. У динаміці експерименту проявляється стабільність змін та залежність їх виразності від строку експерименту. Довгостроковий вплив обох чинників призводить до зриву компенсаторних процесів та порушень фільтраційної та реабсорбційної здатності нирки. Відмінністю дії вивчених чинників є більша здатність метилтретобутилового ефіру посилювати апоптоз на початкових етапах дослідження та склероз нирки на пізніх термінах, тоді як ступінь деструктивних порушень в нефроні більше при гіпотиреозі.

УДК: 616.24+616.379

© Куликова Р.С., Пивоварова О.А., Чхетія Т.А., Соляник Ф.Т., Дубинина С.М., 2010

СОСТОЯНИЕ КОСТНО-СУСТАВНОЙ СИСТЕМЫ ПРИ САХАРНОМ ДИАБЕТЕ 2 ТИПА

Куликова Р.С., Пивоварова О.А., Чхетія Т.А., Соляник Ф.Т., Дубинина С.М.

Луганский государственный медицинский университет

Нарушения всех видов обмена веществ при сахарном диабете 2 типа (СД 2 типа) приводят к патологическим изменениям многих систем организма в том числе и костно-суставной.

Целью нашего исследования явилось изучение поражения костно-суставной системы у больных с СД 2 типа.

Нами было обследовано 97 пациентов с СД 2 типа (42 женщины и 55 мужчин), в возрасте $51,2 \pm 1,5$ года, находившихся на лечении в эндокринологическом отделении ЛОКБ.

В комплексное обследование были включены общеклинические, биохимические и рентгенологические методы.

Следует отметить, что в анамнезе, у 45,9% обследованных были зафиксированы переломы различной локализации и формы.

Болезненная пальпация костей голени и стопы наблюдалась у 24,7% пациентов, артралгии различного характера и интенсивности – у 29,3%. Признаки диабетической остеоартропатии выявлены у 23% больных, синдром ограничения подвижности сустава – у 41,6%, остеопороз – у 32,8% обследованных.

Таким образом, больные с СД 2 типа нуждаются в более детальном обследовании из-за неоднородности механизмов развития и неравнозначности факторов поражения костно-суставной системы.

УДК 611.711.013

© Кочубей А.А., Лузин В.И., 2010

ОСОБЕННОСТИ ПРОЧНОСТИ НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ БЕЛЫХ КРЫС РАЗНОГО ВОЗРАСТА В УСЛОВИЯХ ТИМЭКТОМИИ

Кочубей А.А., Лузин В.И.

Луганский государственный медицинский университет

В последние годы значительно усилилось негативное влияние экоантропогенных факторов на общее состояние здоровья населения, а особенно на функциональную активность иммунной системы у лиц, постоянно проживающих в экологически неблагоприятных условиях. Ухудшение экологической обстановки, усиление стрессорных влияний, возрастание урбанизации сопровождается увеличением количества иммунореактивных состояний у населения. Имеется значительное количество сведений о состоянии различных органов и

систем организма при различных иммуносупрессивных состояниях, но информация о состоянии скелета, а особенно челюстно-лицевых структур до сих пор до конца не систематизирована. **Цель данного исследования:** изучить прочностные характеристики белых крыс различного возраста в условиях тимэктомии.

Материал и методы исследования. Эксперимент был проведен на 330 белых крысах трех возрастных групп (неполовозрелых, половозрелых и периода выраженных старческих изменений).